

Publicat el 4-4-2004 a "Levante - EMV".

La copa que s'ha de quedar ací

Carles Dolç *

Josep Maria Sancho i Carreres **

Tot i que una gran majoria no sabérem fins ara que és la Copa de l'Amèrica, hem de pressuposar-li potencialitat positiva per a València. A condició que no s'improvise, que s'actue amb criteris de rendibilitat social i racionalitat ecològica i que allò que es projecte es faça en la perspectiva del dia de després. Perquè la cursa de fons per a la ciutat és resoldre alguns problemes ben greus, com ho són dèficits d'articulació urbana i territorial, de funcionalitat i qualitat mediambiental. Permeteu-nos un discret decàleg per aprofitar, en positiu, les oportunitats de la Copa:

1. El component metropolità del nostre litoral fa indefugible una visió conjunta, com a mínim des de Sagunt fins a Cullera, basada en paràmetres de preservació i regeneració, així com de gaudi públic, amb acotació de les activitats portuàries i de les servituds infraestructurals. Per exemple, si s'obvia un tractament integral d'aigües, en el 2007 la costa seguirà bruta i l'Albufera enverinada.

2. El Port de València hauria de mantindre's en els seus límits, atés el perill que representa qualsevol ampliació per a les platges i per al valuós Parc de l'Albufera. La Dàrsena, centre de l'esdeveniment, té un valor remarcable, per accessible i espaiós, però també per història, l'ús popular i la seua conformació física. Per això cal mesurar ben bé els equipaments i les activitats a allotjar: l'acumulació excessiva o les volumetries inoportunes poden hipotecar el seu paisatge i generar efectes de sobresaturació. Temem els efectes distorsionadors del nou canal i advertim que, en qualsevol cas, la làmina d'aigua ha de mantenir-se lliure i de contorns invariables, en favor de la visualització íntegra (evitem els errors de Barcelona!) i del protagonisme dels seus interessants edificis, com ara els 'tinglados'.

3. Una València que mire al mar ha de començar per uns poblats marítims en condicions: habitables i visitables. En primer lloc, pel Cabanyal-Canyamelar-Cap de França on s'ha d'eradicar tota incertesa urbanística i fer un programa de rehabilitació que combine subvencions per als habitatges i inversions en espais públics i dotacions. El mateix cas és el de Natzarèt, que precisa superar la marginació i reparar tot un parc d'habitatges ben deficient. Per últim, la Malva-Rosa, pendent d'inajornables plans de millora urbana.

4. S'hauria de completar el Jardí del Túria en l'últim tram: conjugar el manteniment de la llengua d'aigua marina que actualment hi penetra i la creació d'un parc de desembocadura ben articulat amb la façana litoral i el Port. És una façana que s'ha de cuidar en silueta i ocupació.

5. La ciutat té solucionades les connexions viàries entre el centre i la cornisa marítima, però ha de perfeccionar-les: completar pel nord l'Avinguda dels Tarongers fent-la via de tràfic calmat i fer recaure en l'Avinguda de França l'accés central al nucli portuari. Això permetria que l'Avinguda del Port recupere el caràcter arbrat i que, lliure de l'actual flux de vehicles, siga el 'Carrer Major' d'una de les zones més populoses i desequipades de la ciutat. S'ha de descartar un cinturó litoral que incitaria trànsit de pas i revifaria les pressions sobre la costa de l'Albufera, on urgeix potenciar la ruta interior per Sueca i reconvertir l'autopista en una plataforma de tramvia.

6. El projecte de prolongació de Blasco Ibáñez deu abandonar-se, potenciar l'originari sentit de passeig i proveir una solució tova de connexió amb el Cabanyal. L'entroncament amb el carrer de Serreria s'hauria d'urbanitzar com a remat, amb una arquitectura alhora potent i a escala adequada.

7. La mobilitat entre el nucli urbà i el port deu considerar, almenys, dues qüestions clau. Una és la creació de plataformes reservades, per als bussos i tramvies, en les avingudes que s'apropen a la mar. L'altra, la interconnexió amb el tren de rodalies i la línia 5 del Metro, de la Patacona, el Passeig Marítim, el Port, Natzaret i la Ciutat de les Ciències, estenent-se fins el Saler. A més, hi ha la necessitat de crear una xarxa d'itineraris que potencie el saludable ús de la bici com a mitjà de desplaçament i rebaixe el flux motoritzat.

8. A hores d'ara, i malgrat una millora parcial, el Centre Històric de València està impresentable per al visitant, mentre el veïnat viu com una deriva l'últim període. Cal reflotar el Pla RIVA i centrar-lo en reteixir les trames més desfetes (com ara l'assolat entorn de la Plaça del Mercat), completar el sistema d'espais públics i implementar un pla específic de mobilitat que mitigue substancialment la invasió dels automòbils.

9. És hora de traure el Pla Verd del calaix en què va ser amagat i recuperar alguns dels seus pressupòsits. Un és la dignificació de l'entorn d'horta de la ciutat, lliurant-la de noves urbanitzacions, eliminant la seua condició d'abocador, potenciant-la com a parc agrari i subministradora de productes frescs dels mercats de València. I mamprendre tasques de regeneració del paisatge com el tractament dels confins amb les trames urbanes. Al Parc Natural de l'Albufera no s'ha d'ampliar el sòl per a usos urbans.

10. València té més de 65.000 habitatges buits i encara estan edificant-se'n per milers. La Copa de l'Amèrica pot inflar expectatives que sobreencarisen els preus. Les administracions han de relacionar aquest parc immobiliari amb la demanda temporal que els participants o espectadors forans puguen requerir, i impedir abusos i bombolles econòmiques. I, si de cas, aplicar estratègies de rehabilitació i reequilibri de barris, mitjançant promocions públiques, en vistes a la reutilització social.

De cara a la Copa de l'Amèrica allò prioritari és dedicar esforços a la reforma i reparació interior de València, a completar treballs en marxa, i evitar que es convertisca en una operació immobiliària més.

* Arquitecte-Urbanista

** Arquitecte-Urbanista, especialitzat en patrimoni arquitectònic

Fitxer baixat de **<http://www.terracritica.org>**